



O AȘPEȚI

Scurtă convorbire cu dramaturgul sovietic

LEONID ZORIN

— *Sinteți un scriitor cu o biografie artistică impresionantă; publicul român vă cunoaște doar ca dramaturg, teatrele noastre v-au jucat cu succes câteva piese. De fapt, ce gen preferați?*

— Am considerat, totdeauna, că scriitorul nu trebuie să se limiteze la un singur gen. Viața este atât de variată, încât nu o poți cuprinde nici într-o dramă, nici într-un roman, nici într-o comedie.

Intr-una dintre nuvelele mele, am scris despre faptul că ideile vin, apoi dispar, și, în final, rămân doar sentimentele. Mă tem că, în prezent, dramaturgia e amenințată de verbozitate; dar piesa nu poate fi o înșiruire de discuții sau o meditație pe mai multe voci. Teatrul are nevoie de caractere, de tensiune, de acea „senzație de viață” care generează emoție...

— *Universul intim al individului stă, de cele mai multe ori, în centrul scrierilor dumneavoastră...*

— Eroii mei trăiesc o viață care adesea nu-i satisface; din această cauză, fabrică pasiuni, imaginează furtuni. Pentru ei, viața banală, de zi cu zi, devine iluzorie, iar reală devine viața închisă. Construcția dramatică a piesei *Infidelitate conjugală* (cunoscută publicului român) se desfășoară pe două planuri: în aparență, drama soților Rafaelev este ridicolă; dar în fond, suferința lor este reală. Din jocul acesta de planuri se degajă tragi-comicul, corespunzător sentimentelor individului secolului douăzeci. Astăzi, când pînă și moartea e cîteodată considerată derizorie, individul se apără de soartă prin ironie: singurul lucru care i-a rămas este risul, și el ride de măști și de aparate. Personajul principal al ultimei mele piese, *Carnaval*, confecționează măști și aparate profesionale.

lui. Dar, la un moment dat, aceste măști cad sau trebuie să cadă...

— *Sinteți și autorul a, aproximativ, 15 scenarii de film, printre care câteva au primit importante premii: Pace noului venit, Prieteni și ani, Recompensă personală. Vorbiți-ne despre relația film-teatru.*

— Toate domeniile artei se interferează și se influențează reciproc. Cinematograful mi se pare mai apropiat de proză; aceasta a și avut de câștigat de pe urma filmului, sub raportul plasticii imagistice, al tensionării episodului. Dar și proza înriurește cinematograful: astăzi nu poate fi concepută o cinematografie fără scenariu literar de valoare. La rîndul său, cinematograful a fost și este influențat de dramaturgie — mai ales în ceea ce privește dialogul; dacă altădată actorul putea sau chiar trebuia să improvizeze replicile pe platou, astăzi s-a înțeles importanța cuvîntului rostit pe ecran. Numai un text care suportă lectura are valoare. Pentru că a venit vorba, am în lucru trei scenarii: o ecranizare a piesei *Tranzit*, un film nostalgic, *Amintiri* și un altul, *Întîlnire*.

— *Ce alte proiecte aveți?*

— Mă gîndesc de multă vreme la un personaj — Aleksei —, care să-mi exprime ideile și preocupările actuale; încă nu știu dacă va fi erou de roman sau de piesă...

— *Ce impresie v-au făcut montările românești ale pieselor dumneavoastră?*

— M-am bucurat că am putut asista la cea de-a 137-a reprezentare cu *Infidelitate conjugală*. Teatrul „Bulandra” are un colectiv de actori minunați și sper, cu ajutorul fidelului meu traducător Tudor Steriade, să fiu, cit de curînd, invitat și la o premieră a mea...

Irina COROIU